

มาตรฐานแหล่งเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารวิชาการลำดับที่ 1/2568
กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

คำนำ

มาตรฐานแหล่งเรียนรู้เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์เป้าหมายและการดำเนินงานเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ตามความในมาตรา 6 (1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต กำหนดให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีเป้าหมายเพื่อจัดให้มีระบบกระตุนชี้แนะ หรืออำนวยความสะดวกด้วยวิธีการใด ๆ ให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในเรื่องที่ตนสนใจหรือตามความถนัดของตน สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทุกประเภทได้ในเวลาใด ๆ ที่ตนสะดวก โดยคำนึงถึงแนวทาง วิธีการใด ๆ เพื่อกระตุ้นให้บุคคลใฝ่หาความรู้และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในเรื่องที่ตนสนใจหรือตามที่ถนัด เพื่อนำความรู้ไปเติมเต็มชีวิตให้แก่ตนเองหรือเกิดประโยชน์ต่อสังคม โดยจัดให้มีและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้บุคคลสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้โดยสะดวก ทุกที่ ทุกเวลา รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย รวมถึงแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ สืบทอด ต่อยอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนทุกช่วงวัย

โดยกำหนดมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ไว้ 6 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 2 ด้านวิทยากร มาตรฐานที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ มาตรฐานที่ 5 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ และมาตรฐานที่ 6 ด้านการประเมินแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ เพื่อเป็นกลไกให้หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และบุคลากรในสังกัด สกร. มีแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจนสามารถนำสู่การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า มาตรฐานแหล่งเรียนรู้เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และบุคลากรในสังกัด สกร. รวมถึงแหล่งเรียนรู้และภาคีเครือข่าย ขอขอบคุณคณะทำงานทุกท่านที่ร่วมกำหนดกรอบ เนื้อหา มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การพิจารณา เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การประเมินในการจัดทำมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ อย่างครอบคลุมและครบถ้วนจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เพื่อนำไปส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้สู่มาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ต่อไป

นายธนกร ดอนเหนือ
อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
สิงหาคม 2568

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	ค
บทนำ	ง
วัตถุประสงค์	1
นิยามศัพท์	1
มาตรฐานแหล่งเรียนรู้ กรมส่งเสริมการเรียนรู้	3
มาตรฐานที่ 1 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้	5
มาตรฐานที่ 2 ด้านวิทยากร	7
มาตรฐานที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	9
มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้	10
มาตรฐานที่ 5 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้	11
มาตรฐานที่ 6 ด้านการประเมินแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้	12
เกณฑ์การประเมิน	12
ภาคผนวก	13
แบบประเมินแหล่งเรียนรู้	14
คณะผู้จัดทำ	20

คำชี้แจง

1. เอกสารนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และบุคลากรในสังกัด สกร. ได้ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน

2. มาตรฐานแหล่งเรียนรู้ มี 6 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวน 5 ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 2 ด้านวิทยากร	จำนวน 4 ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	จำนวน 1 ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้	จำนวน 1 ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 5 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้	จำนวน 1 ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 6 ด้านการประเมินแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้	จำนวน 1 ตัวบ่งชี้

3. การประเมินแหล่งเรียนรู้ ขอให้หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ บุคลากรในสังกัด สกร. และผู้เกี่ยวข้อง ศึกษาและทำความเข้าใจมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ ให้เกิดความชัดเจน และถือปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดคุณภาพในการให้บริการในแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ หรือภาคีเครือข่าย ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน

4. หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และบุคลากรในสังกัด สกร. นำมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

5. แหล่งเรียนรู้ และภาคีเครือข่าย นำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของตนให้มีคุณภาพ

6. หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และบุคลากรในสังกัด สกร. สามารถนำมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การพิจารณา เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามบริบทของแต่ละพื้นที่

7. หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และผู้เกี่ยวข้อง สามารถนำมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การพิจารณา เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การประเมิน เป็นกรอบหรือแนวทางในการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้การดำเนินงานของแหล่งเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ

บทนำ

ปัจจุบันสภาพการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจของสังคมไทย การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ประชาชนทุกช่วงวัยต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ จำเป็นต้องมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับตัวและพัฒนาศักยภาพของตนเอง แหล่งเรียนรู้จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการเข้าถึงองค์ความรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็น ทั้งในด้านวิชาชีพ เทคโนโลยี และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ และเมื่อพิจารณาสภาพแหล่งเรียนรู้ในหลายพื้นที่ พบว่ายังมีความแตกต่างกันอย่างมากทั้งด้านกายภาพและศักยภาพในการให้บริการ แหล่งเรียนรู้บางแห่งมีความพร้อมและทันสมัย สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้ แต่บางแห่งยังขาดมาตรฐานที่ชัดเจน ขาดระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และไม่สามารถเชื่อมโยงกับทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้ สถานการณ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาและยกระดับแหล่งเรียนรู้ให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เท่าเทียมกันทั่วประเทศ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ได้กำหนดทิศทางและเจตนารมณ์ที่สำคัญของประเทศในการสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพและเสมอภาค โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยสามารถเข้าถึงโอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม ครอบคลุม และต่อเนื่อง กฎหมายดังกล่าวยังเน้นการบูรณาการทรัพยากรการเรียนรู้จากทุกภาคส่วน และการสร้างกลไกสนับสนุนเพื่อให้แหล่งเรียนรู้มีคุณภาพและสามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย กรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและกลไกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีจุดเน้นในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน การสร้างและยกระดับแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ การส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยเข้าถึงแหล่งเรียนรู้อย่างทั่วถึง และการกำหนดมาตรการเพื่อรับรองแหล่งเรียนรู้

การจัดทำมาตรฐานแหล่งเรียนรู้จึงมีความจำเป็นในหลายมิติ เพื่อเป็นเครื่องมือประเมินตามเกณฑ์และตัวชี้วัดในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีทิศทางเดียวกัน และช่วยยกระดับคุณภาพ และความน่าเชื่อถือของแหล่งเรียนรู้ให้ประชาชนมั่นใจว่า ได้รับบริการที่มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด รวมไปถึงมาตรฐานแหล่งเรียนรู้อย่างทำหน้าที่เป็นกลไกเชื่อมโยงนโยบายกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่ เพื่อให้การเรียนรู้ตลอดชีวิตเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

ดังนั้น กรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดย กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ จึงได้จัดทำมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ขึ้น เพื่อใช้เป็นการรอบอ้างอิงสำหรับการประเมิน ยกระดับ และพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั่วประเทศ อันจะนำไปสู่การสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง สนับสนุนให้ประชาชนทุกช่วงวัยเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และขับเคลื่อนสังคมไทยสู่การเป็น “สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

เพื่อนำไปใช้ในการประเมินแหล่งเรียนรู้ และเป็นแนวทางส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีมาตรฐาน

นิยามศัพท์

มาตรฐานแหล่งเรียนรู้ได้กำหนดคำศัพท์เฉพาะ โดยได้ให้ความหมายของคำศัพท์ ตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาของมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ฉบับนี้ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

1. แหล่งเรียนรู้ หมายถึง บุคคล สถานที่ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์คิดค้นที่ประกอบด้วย ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และกิจกรรมที่มีกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ไม่มีการกำหนดกรอบระยะเวลา เรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและความพร้อมของผู้เรียน จนเกิดกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง การประเมินและการวัดผลการเรียนรู้มีลักษณะเฉพาะที่สร้างขึ้นให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. ผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เข้าร่วมกิจกรรมผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของแหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์คิดค้น และแหล่งเรียนรู้ประเภทสถานที่ รวมถึงเข้าร่วมกิจกรรมผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และห้องสมุดประชาชน

3. วิทยากร หมายถึง ผู้รู้ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ชำนาญการในภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน ผู้มีประสบการณ์ ที่เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้และหรือจัดกระบวนการเรียนรู้

4. หน่วยงานการศึกษา หมายถึง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร

5. สถานศึกษา หมายถึง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับเขต และศูนย์หรือสถาบันการเรียนรู้เฉพาะด้านหรือเฉพาะกิจการ

6. ศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล ศูนย์การเรียนรู้ระดับแขวง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยมอแกน

7. ภาศึเครือข่าย หมายถึง บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการ รวมทั้งหน่วยงานและสถานศึกษา ที่มีได้สังกัด สกร. ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ จัดตั้ง จัดกระบวนการเรียนรู้ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของแหล่งเรียนรู้ทุกประเภท

8. ประเภทของแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดกลุ่มของแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน สังคม โดยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้ศึกษาและจัดกลุ่มตามบริบทของการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล (2) แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์ คิดค้น และ (3) แหล่งเรียนรู้ประเภทสถานที่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

8.1 แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล หมายถึง ที่มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญ จากการสั่งสมประสบการณ์ของตนเองจนมีความเชี่ยวชาญ และสามารถถ่ายทอดความรู้และเป็นที่ยอมรับ ของสังคม และชุมชน เช่น ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ชำนาญการในภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปินแห่งชาติ บุคคลตัวอย่างทางการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจและสังคม

8.2 แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์คิดค้น หมายถึง สื่อที่เป็นตัวกลางทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และประสบการณ์ ดังนี้ (1) สิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา จุลสาร นิตยสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ แผ่นปลิว ป้ายโฆษณาต่าง ๆ (2) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลที่ให้ภาพเคลื่อนไหว และภาพนิ่งที่ให้ภาพและเสียง เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ วิกิพีเดีย คอมพิวเตอร์ เสียงตามสาย โปรแกรมการเรียนรู้ และแพลตฟอร์มการเรียนรู้

8.3 แหล่งเรียนรู้ประเภทสถานที่ หมายถึง อาคาร สิ่งก่อสร้าง ที่สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน สถานที่ราชการ สถาบันทางศาสนา สถาบันทางการศึกษา พิพิธภัณฑ์ ตลาด ร้านค้า ห้างร้าน บริษัท ธนาคาร โรงแรมรีสอร์ท โรงงานอุตสาหกรรม สถานประกอบการ ห้องสมุด ถนน สะพาน เขื่อน ฝายทดน้ำ สนามกีฬา สนามบิน บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย สวนป่า ป่าชุมชน อุทยาน แห่งชาติ สวนพฤกษชาติ อุทยานธรรมชาติ และสวนสาธารณะ

มาตรฐานแหล่งเรียนรู้ กรมส่งเสริมการเรียนรู้

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 6 ให้กรมมีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุน การเรียนรู้ ดังต่อไปนี้ (1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และ (3) การเรียนรู้ เพื่อคุณวุฒิตามระดับ นอกจากการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง กรมอาจจัดส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรี กำหนด ประกาศดังกล่าวให้ระบุเป้าหมาย แนวทาง และวิธีการไว้ด้วยการจัด ส่งเสริม และสนับสนุน การเรียนรู้ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้คำนึงถึงความหลากหลายและความต้องการของผู้เรียน และ เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยมีโอกาสเรียนรู้และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ และมาตรา 7 กำหนดให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุน การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีเป้าหมายเพื่อจัดให้มีระบบกระตุ้น ชี้นำ หรืออำนวยความสะดวกด้วยวิธีการใด ๆ ให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในเรื่องที่ตนสนใจหรือตามความถนัดของตน สามารถเข้าถึงแหล่ง เรียนรู้ทุกประเภทได้ในเวลาใด ๆ ที่ตนสะดวก โดยไม่มีภาระค่าใช้จ่ายเกินสมควร และเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวาง รู้เท่าทันพัฒนาการของโลกอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งนำความรู้ไปเติมเต็มชีวิตให้แก่ตนเองหรือ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิ ตามความเหมาะสมด้วยก็ได้ และมาตรา 8 ให้กรม ดำเนินการโดยคำนึงถึงแนวทาง (1) ดำเนินการโดยวิธีการใด ๆ เพื่อกระตุ้นให้บุคคลใฝ่หาความรู้ในเรื่องที่ตน สนใจและสร้างสมรรถนะในการเรียนรู้โดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ได้ด้วยตนเอง ในทุกเวลาอย่างรู้เท่าทัน และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทุกประเภทได้โดยง่ายในเวลาที่เหมาะสม โดยไม่มีภาระ ค่าใช้จ่ายเกินสมควร (2) จัดให้มีและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้บุคคลสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้โดยสะดวก โดยไม่มีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขใด ๆ ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้หรือมีลักษณะเป็นการไม่เกื้อหนุน ให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (3) จัดหรือส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายจัดหรือร่วมกันจัดให้บุคคลในครอบครัว และ ชุมชนมีนิสัยรักการอ่านหรือการเรียนรู้ รวมทั้งจัดให้มีแหล่งส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในชุมชน และ (4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ชำนาญการในภูมิภาคท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัด การเรียนรู้และเผยแพร่ภูมิภาคท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กำหนดให้มีมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินงานร่วมกับภาคี เครือข่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพ ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะอย่างเต็ม ศักยภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และบุคลากรในสังกัด สกร. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน และ (2) เพื่อเป็นเกณฑ์ ให้หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และบุคลากรในสังกัด สกร. คัดกรองแหล่งเรียนรู้ของภาคี เครือข่าย ตามมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด ในการจัด ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ร่วมกัน โดยมีมาตรฐาน เป้าประสงค์ของมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1

ด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้

เป้าประสงค์ของมาตรฐาน

มุ่งเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในแหล่งเรียนรู้หรือเกิดขึ้นโดยบุคคลที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อให้เกิดการรับรู้ข้อมูล และมีความรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและบริบทของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- 1.1 รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย
- 1.2 วิธีการจัด ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย
- 1.3 การจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมและหรือปฏิทินการดำเนินงาน
- 1.4 การผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้
- 1.5 การวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพและบริบทของผู้เรียน

1.1 รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย

เกณฑ์การพิจารณา

01

มีกิจกรรมการเรียนรู้หรือถ่ายทอดองค์ความรู้ 1 กิจกรรม

02

มีกิจกรรมการเรียนรู้หรือถ่ายทอดองค์ความรู้ 2 กิจกรรม

03

มีกิจกรรมการเรียนรู้หรือถ่ายทอดองค์ความรู้ 3 กิจกรรม

1.2 วิธีการจัด ส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย

เกณฑ์การพิจารณา

01

มีการวิเคราะห์บริบทผู้เรียน

02

มีการวิเคราะห์บริบท วางแผนในการจัด/ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรู้ตามความสนใจ และ ศักยภาพของผู้เรียน

03

มีการวิเคราะห์บริบทวางแผนในการจัดการการเรียนรู้ และนำผลการจัดการเรียนรู้ ไปปรับปรุงครั้งต่อไป

1.3 การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมและหรือปฏิทินการดำเนินงาน เกณฑ์การพิจารณา

01

มีแผนและหรือปฏิทินการจัดกิจกรรม

02

มีแผนและหรือปฏิทินการจัดกิจกรรม
จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้

03

มีแผนและหรือปฏิทินการจัดกิจกรรม
จัดกิจกรรมตามแผน และมีการปรับปรุงแผน
ตามสถานการณ์ให้เหมาะสม

1.4 การผลิต จัดหา และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้ เกณฑ์การพิจารณา

01

มีการผลิต จัดหา และหรือพัฒนา สื่อการเรียนรู้
ที่หลากหลายและเหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้

02

มีการนำสื่อที่ได้จากการผลิต การจัดหา
และหรือการพัฒนาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

03

มีการประยุกต์ หรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม
กับวิธีการจัดการเรียนรู้

1.5 การวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพและบริบทของผู้เรียน เกณฑ์การพิจารณา

01

มีเครื่องมือประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้อง
กับบริบทของผู้เรียน

02

มีการนำเครื่องมือมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้

03

มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง

มาตรฐานที่ 2

ด้านวิทยาการ

เป้าประสงค์ของมาตรฐาน

มุ่งเน้นคุณภาพของผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้หรือเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียนที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- 2.1 ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หรือถ่ายทอดองค์ความรู้
- 2.2 ทักษะการสื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้
- 2.3 การพัฒนาตนเอง
- 2.4 การได้รับการยอมรับ

2.1 ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หรือถ่ายทอดองค์ความรู้

เกณฑ์การพิจารณา

01

มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในการถ่ายทอดความรู้ น้อยกว่า 1 ปี

02

มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในการถ่ายทอดความรู้ 1-3 ปี

03

มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในการถ่ายทอดความรู้ 3 ปีขึ้นไป

2.2 ทักษะการสื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้

เกณฑ์การพิจารณา

01

มีทักษะการสื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้

02

มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้

03

มีทักษะการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.3 การพัฒนาตนเอง เกณฑ์การพิจารณา

01

มีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อ หรือ
ประสบการณ์ต่าง ๆ

02

มีการเรียนรู้จากการฝึกอบรมจากหน่วยงาน
ต่าง ๆ

03

การเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
กับผู้รู้หรือภาคีเครือข่าย

2.4 การได้รับการยอมรับ เกณฑ์การพิจารณา

01

มีการยอมรับในระดับตำบล

02

มีการยอมรับนอกตำบล

มาตรฐานที่ 3

ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

เป้าประสงค์ของมาตรฐาน

มุ่งเน้นระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือถ่ายทอดองค์ความรู้ของบุคคลหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้ มี 1 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

3.1 มีส่วนร่วมในการวางแผน จัดกิจกรรม ติดตาม และประเมินผล

3.1 มีส่วนร่วมในการวางแผน จัดกิจกรรม ติดตาม และประเมินผล
เกณฑ์การพิจารณา

1

มีส่วนร่วมในการวางแผน
การจัดการเรียนรู้

2

มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้

3

มีส่วนร่วมในการวางแผน
การจัดการเรียนรู้

4

มีส่วนร่วมในการวางแผน
การจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4

ด้านการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้

เป้าประสงค์ของมาตรฐาน

มุ่งเน้นการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีคุณภาพในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และการให้บริการในแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการจัดการองค์ความรู้ภายในแหล่งเรียนรู้ มี 1 ตัวบ่งชี้

4.1 การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้

เกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ 5

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้

เป้าประสงค์ของมาตรฐาน

มุ่งเน้นความต่อเนื่องในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้หรือองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ความต้องการของผู้เรียน และสถานการณ์ของโลกปัจจุบัน มี 1 ตัวบ่งชี้

5.1 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

เกณฑ์การพิจารณา

01

มีการพัฒนาด้านกายภาพ และ องค์ความรู้อื่น ๆ ตามยุคสมัย และสอดคล้องกับบริบทของ แหล่งเรียนรู้

02

มีการพัฒนากระบวนการ หรือ รูปแบบการเรียนรู้ ให้ทันสมัย

03

มีการพัฒนาต่อยอด และ ขยับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ องค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 6

ด้านการประเมินแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้

เป้าประสงค์ของมาตรฐาน

มุ่งเน้นประสิทธิภาพในกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของแหล่งเรียนรู้หรือการถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนมี 1 ตัวบ่งชี้

6.1 การประเมินกระบวนการและผลการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้

6.1 การประเมินกระบวนการและผลการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้

เกณฑ์การพิจารณา

เกณฑ์การประเมิน

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 1 คะแนน เท่ากับ ต้องปรับปรุง
- 2 คะแนน เท่ากับ ควรปรับปรุง
- 3 คะแนน เท่ากับ พอใช้
- 4 คะแนน เท่ากับ ดี
- 5 คะแนน เท่ากับ ดีมาก

ภาคผนวก

แบบประเมิน มาตรฐานแหล่งเรียนรู้

คำชี้แจง

1. แบบประเมินชุดนี้ใช้สำหรับการประเมินมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ โดยมี จำนวน 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ตอนที่ 2 ข้อมูลการประเมิน
2. แบบประเมินชุดนี้ใช้สำหรับการประเมินมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ ได้ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ (1) แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล (2) แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์คิดค้น และ (3) แหล่งเรียนรู้ประเภทสถานที่
3. การประเมินมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับภาคีเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การประเมินมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ กำหนดให้ผู้ประเมินพิจารณาจากสภาพความเป็นจริงเชิงประจักษ์ และหลักฐานประกอบในการให้คะแนน และให้บันทึกข้อสังเกตประกอบการประเมินด้วย
5. เกณฑ์การประเมินกำหนดไว้ ดังนี้
 - 1 คะแนน เท่ากับ ต้องปรับปรุง
 - 2 คะแนน เท่ากับ ควรปรับปรุง
 - 3 คะแนน เท่ากับ พอใช้
 - 4 คะแนน เท่ากับ ดี
 - 5 คะแนน เท่ากับ ดีมาก

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้
2. ชื่อ - สกุล วิทยากร
3. ที่ตั้งแหล่งเรียนรู้/ที่อยู่วิทยากร หมู่ ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
4. ช่องทางการติดตามอื่น ๆ (Facebook / Line / Website / TikTok)
5. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน โทรศัพท์
6. แหล่งเรียนรู้มีระยะทางห่างจากถนนเส้นหลัก กิโลเมตร
7. พิกัด (ละติจูด - ลองจิจูด) ของแหล่งเรียนรู้
8. การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ เดินทางโดย
9. แหล่งเรียนรู้มีพื้นที่รองรับสำหรับจัดกิจกรรม จำนวน คน
10. พื้นที่สำหรับจอดรถในแหล่งเรียนรู้ อย่างน้อย คัน
11. จุดบริการห้องน้ำ จำนวน ห้อง
12. โต๊ะ จำนวน ตัว เก้าอี้ จำนวน

ตอนที่ 2 ข้อมูลการประเมิน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การพิจารณา	มี	ไม่มี	เกณฑ์การให้คะแนน
มาตรฐานที่ 1 ด้านการจัด กระบวนการ เรียนรู้	1.1 รูปแบบ การเรียนรู้ที่ หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน แต่ละช่วงวัย	1) มีกิจกรรมการเรียนรู้หรือ ถ่ายทอดองค์ความรู้ 1 กิจกรรม			มี 1 ข้อ = 1 คะแนน
		2) มีกิจกรรมการเรียนรู้หรือ ถ่ายทอดองค์ความรู้ 2 กิจกรรม			มี 2 ข้อ = 3 คะแนน
		3) มีกิจกรรมการเรียนรู้หรือถ่ายทอด องค์ความรู้ 3 กิจกรรมขึ้นไป			มี 3 ข้อ = 5 คะแนน
	รวม	ข้อ	 คะแนน
	1.2 วิธีการจัด ส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับ ผู้เรียนแต่ละช่วงวัย	1) มีการวิเคราะห์บริบทผู้เรียน			มี 1 ข้อ = 1 คะแนน
		2) มีการวิเคราะห์บริบท วางแผนใน การจัด ส่งเสริม สนับสนุน การจัด การเรียนรู้ตามความสนใจและ ศักยภาพของผู้เรียน			มี 2 ข้อ = 3 คะแนน
		3) มีการวิเคราะห์บริบทวางแผน ในการจัดการเรียนรู้ และนำผล การจัดการเรียนรู้ไปปรับปรุง ครั้งต่อไป			มี 3 ข้อ = 5 คะแนน
	รวม	ข้อ	 คะแนน
	1.3 การจัดทำ แผนการจัด กิจกรรมและหรือ ปฏิทินการ ดำเนินงาน	1) มีแผนและหรือปฏิทินการจัด กิจกรรม			มี 1 ข้อ = 1 คะแนน
		2) มีแผนและหรือปฏิทินการจัด กิจกรรม จัดกิจกรรมตามแผน ที่กำหนดไว้			มี 2 ข้อ = 3 คะแนน
3) มีแผนและหรือปฏิทินการจัด กิจกรรม จัดกิจกรรมตามแผน และ มีการปรับปรุงแผนตามสถานการณ์ ให้เหมาะสม				มี 3 ข้อ = 5 คะแนน	
รวม	ข้อ	 คะแนน	

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การพิจารณา	มี	ไม่มี	เกณฑ์ การให้คะแนน
มาตรฐานที่ 1 ด้านการจัด กระบวนการ เรียนรู้ (ต่อ)	1.4 การผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อการ เรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวิธี การจัดการเรียนรู้	1) มีการผลิต จัดทำ และหรือ พัฒนา สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับวิธีการจัด การเรียนรู้			มี 1 ข้อ= 1 คะแนน มี 2 ข้อ= 3 คะแนน มี 3 ข้อ= 5 คะแนน
		2) มีการนำสื่อที่ได้จากการผลิต การจัดทำ และหรือการพัฒนาไปใช้ ในการจัดการเรียนรู้			
		3) มีการประยุกต์ หรือพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวิธีการจัด การเรียนรู้			
	รวม	ข้อ	 คะแนน
มาตรฐานที่ 1 ด้านการจัด กระบวนการ เรียนรู้ (ต่อ)	1.5 การวัดและ ประเมินผลที่ หลากหลาย สอดคล้องกับ สภาพและบริบท ของผู้เรียน	1) มีเครื่องมือประเมินผล ที่หลากหลายและสอดคล้อง กับบริบทของผู้เรียน			มี 1 ข้อ= 1 คะแนน มี 2 ข้อ= 3 คะแนน มี 3 ข้อ= 5 คะแนน
		2) มีการนำเครื่องมือมาใช้ในการ ประเมินผลการเรียนรู้			
		3) มีการนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุง			
	รวม	ข้อ	 คะแนน
มาตรฐานที่ 2 ด้านวิทยาการ	2.1 ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในการจัดกระบวนการ การเรียนรู้ หรือ ถ่ายทอดองค์ความรู้	1) มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ น้อยกว่า 1 ปี			มี 1 ข้อ= 1 คะแนน มี 2 ข้อ= 3 คะแนน มี 3 ข้อ= 5 คะแนน
		2) มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ 1 - 3 ปี			
		3) มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ 3 ปีขึ้นไป			
	รวม	ข้อ	 คะแนน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การพิจารณา	มี	ไม่มี	เกณฑ์ การให้คะแนน
มาตรฐานที่ 2 ด้านวิทยาการ (ต่อ)	2.2 ทักษะ การสื่อสารและ ถ่ายทอดองค์ความรู้	1) มีทักษะการสื่อสารและถ่ายทอด องค์ความรู้			มี 1 ข้อ= 1 คะแนน มี 2 ข้อ= 3 คะแนน มี 3 ข้อ= 5 คะแนน
		2) มีความสามารถในการจัด กระบวนการเรียนรู้			
		3) มีทักษะการสร้างแรงจูงใจ ในการเรียนรู้ของผู้เรียน			
	รวม	ข้อ	 คะแนน
	2.3 การพัฒนา ตนเอง	1) มีการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อ หรือประสบการณ์ต่าง ๆ			มี 1 ข้อ= 1 คะแนน มี 2 ข้อ= 3 คะแนน มี 3 ข้อ= 5 คะแนน
		2) มีการเรียนรู้จากการฝึกอบรม จากหน่วยงานต่าง ๆ			
		3) มีการเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับผู้รู้หรือภาคีเครือข่าย			
	รวม	ข้อ	 คะแนน
	2.4 การได้รับ การยอมรับ	1) ได้รับการยอมรับในตำบล			มี 1 ข้อ= 3 คะแนน
		2) ได้รับการยอมรับนอกตำบล			มี 2 ข้อ= 5 คะแนน
รวม	ข้อ	 คะแนน	
มาตรฐานที่ 3 ด้านการมี ส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่าย	การมีส่วนร่วม ในการวางแผนจัด กิจกรรม ติดตาม และประเมินผล	1) มีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดการเรียนรู้			มี 2 ข้อ = 1 คะแนน มี 3 ข้อ = 3 คะแนน มี 4 ข้อ = 5 คะแนน
		2) มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้			
		3) มีส่วนร่วมในการติดตาม และ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้			
		4) มีส่วนร่วมในการนำผลมาใช้ ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้			
	รวม	ข้อ	 คะแนน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การพิจารณา	มี	ไม่มี	เกณฑ์ การให้คะแนน
มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริหาร จัดการ แหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้	การบริหาร จัดการแหล่ง เรียนรู้	1) มีการนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการ แหล่งเรียนรู้			มี 2 ข้อ = 1 คะแนน มี 4 ข้อ = 3 คะแนน มี 6 ข้อ = 5 คะแนน
		2) มีการแสวงหาทรัพยากร ในการบริหารจัดการแหล่ง เรียนรู้ เช่น เงิน เทคโนโลยี ผู้ที่มีองค์ความรู้ในการ พัฒนาการจัด การเรียนรู้ องค์ความรู้ และวิทยากร			
		3) มีบุคคล จิตอาสา และภาคีเครือข่ายในการดูแล ประสานงาน และดำเนินงาน ของแหล่งเรียนรู้			
		4) มีการให้บริการ และข้อตกลงร่วมกันระหว่าง แหล่งเรียนรู้และผู้รับบริการ			
		5) มีการแสวงหาทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้ เช่น สื่อ วัสดุ อุปกรณ์			
		6) มีการประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้			
	รวม	ข้อ	 คะแนน
มาตรฐานที่ 5 ด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้	การพัฒนา แหล่งเรียนรู้และ องค์ความรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ	1) มีการพัฒนาด้านกายภาพ และองค์ความรู้อื่น ๆ ตามยุคสมัยและสอดคล้อง กับบริบทของ แหล่งเรียนรู้			มี 1 ข้อ = 1 คะแนน มี 2 ข้อ = 3 คะแนน มี 3 ข้อ = 5 คะแนน
		2) มีการพัฒนากระบวนการหรือรูปแบบการ เรียนรู้ให้ทันสมัย			
		3) มีการพัฒนาต่อยอดและขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง			
	รวม	ข้อ	 คะแนน
มาตรฐานที่ 6 ด้านการประเมิน แหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้	การประเมิน กระบวนการ และผลการ ดำเนินงาน แหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้	1) มีการประเมินกระบวนการดำเนินงานของ แหล่งเรียนรู้หรือการถ่ายทอดองค์ความรู้			มี 2 ข้อ = 1 คะแนน มี 3 ข้อ = 3 คะแนน มี 4 ข้อ = 5 คะแนน
		2) มีรูปแบบ วิธีการ และเครื่องมือในการประเมิน แหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้			
		3) มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ของแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้			
		4) มีการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาแหล่ง เรียนรู้ให้มีคุณภาพ			
	รวม	ข้อ	 คะแนน
คะแนนรวม 6 ด้าน	 คะแนน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)			
คะแนนเฉลี่ย (คะแนนรวม 6 ด้าน ÷ 6 ด้าน)	 คะแนน (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)		 (เกณฑ์การประเมิน ที่ได้รับ)

คณะผู้จัดทำ

จัดทำมาตรฐานแหล่งเรียนรู้

1. นายธนากร ดอนเหนือ	อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้	ประธาน
2. นายชัยพัฒน์ พันธุ์วัฒนสกุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้	รองประธาน
3. นายปรเมศวร์ สุขมาก	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
4. นางนฤมล อันตะริกานนท์	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
5. นางสาววัชรินทร์ ศรีณินบูลย์	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
6. นางสาวนवलพรรณ ศาสตร์เวช	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
7. นางคณินนิตย์ วันนินิตย์	ผู้อำนวยการสำนักงาน สกร. ประจำจังหวัดเชียงราย	คณะทำงาน
8. นางวิบูลผล พร้อมมูล	ผู้อำนวยการสำนักงาน สกร. ประจำจังหวัดชลบุรี	คณะทำงาน
9. นายสนิท อาษาอง	ผู้อำนวยการสำนักงาน สกร. ประจำจังหวัดขอนแก่น	คณะทำงาน
10. นายอำนาจ คำสาร	ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกวิชาชีพจังหวัดกาญจนบุรี “สามสงฆ์ทรงพระคุณ”	คณะทำงาน
11. นายสุริย์ชัย มีจันทร์	ผู้อำนวยการ สกร. ระดับอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	คณะทำงาน
12. นางพัทธกานต์ วัฒนสหโยธิน	ผู้อำนวยการ สกร. ระดับอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง	คณะทำงาน
13. นางพรมาดา วงศ์หวั่น	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน สกร. ประจำจังหวัดเชียงราย	คณะทำงาน
14. นางสาวเจริญศรี สุภภา	ครูชำนาญการ รักษาการแทน ผู้อำนวยการ สกร. ระดับอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
15. นายเอกชัย แสนตรี	ครูอาสาสมัคร กศน. สกร. ระดับเขตพัฒนา กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
16. นางสาวเอื้อมพร ศรีภูวงศ์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมกรรมการเรียนรู้	คณะทำงาน และเลขานุการ
17. นางหทัยทิพย์ มณีรัตน์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมกรรมการเรียนรู้	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
18. นางสาวมาลินี มีสำราญ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมกรรมการเรียนรู้	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
19. นางสาวอุบลรัตน์ คำพิมพา	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมกรรมการเรียนรู้	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
20. นางสาวรัชชก แสงแก้วท้ายคั้ง	นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมกรรมการเรียนรู้	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
21. นางพิมพ์ใจ งามสมพรพงศ์	เจ้าพนักงานธุรการ กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมกรรมการเรียนรู้	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรฐานแหล่งเรียนรู้
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต
กองส่งเสริมและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้
www.korpor.dole.go.th

